

**2016 M. ISTORIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIES
 VERTINIMO INSTRUKCIJA**

Pagrindinė sesija

Kiekvieno iš 01–25 klausimų teisingas atsakymas vertinamas 1 tašku.

Kl. nr.	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Atsakymai	A	C	D	D	B	A	A	B	C	D

Kl. nr.	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Atsakymai	C	B	B	C	D	C	C	D	D	A

Kl. nr.	21	22	23	24	25
Atsakymai	C	D	C	A	B

Kandidatas atsakymus į 26–55 klausimus **gali suformuluoti savais žodžiais**. Ar atsakymų turinys yra teisingas, sprendžia egzamino užduoties vertintojai.

Kl. nr.	Atsakymai	Taškai	Pastabos
26	<i>Mūšis – Žalgirio (Griunvaldo, Tanenbergo).</i> <i>Paaikškinimas</i> Galimi atsakymai: lietuvių atsitraukimas iš mūšio; mūšyje dalyvavo lietuvių sąjungininkai: lenkai, totoriai, rusai; Janas Dlugošas aprašė Žalgirio mūšį.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
27	Kryžiuočiai (Vokiečių ordinas, teutonai). Galimi atsakymai: Jungtinė Lenkijos ir LDK kariuomenė. (Lietuviai ir lenkai.) Sąjungininkų kariuomenė. <i>Metai</i> – 1410 m.	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
28	<i>Valstybė</i> – Mūšis vyko Kryžiuočių (Vokiečių) ordino (valdomose žemėse) valstybėje.	1	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas teisingas atsakymas.
29	<i>Laimėjusiai</i> Galimi atsakymai: sustabdyta ilgalaikė Kryžiuočių ordino agresija; LDK atgavo Žemaitiją. <i>Pralaimėjusiai</i> Buvo pakirsta Kryžiuočių ordino galybė.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.

30	<p><i>Mūšis – Durbės.</i></p> <p><i>Paaiškinimas</i> Galimi atsakymai: mūšis vyko kuršių žemėje; kuršiai perėjo į lietuvių pusę; karių skaičius 4000; mūšį aprašė Petras Duisburgietis.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
31	<p>Livonijos ordinas (Vokiečių ordinas, Kryžiuočiai, Livonijos ir Prūsijos broliai).</p> <p>Žemaičiai (lietuviai).</p> <p><i>Metai</i> – 1260 m.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
32	<p><i>Valstybė</i> – Latvija.</p>	1	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas teisingas atsakymas.</p>
33	<p><i>Laimėjusiai</i> Galimi atsakymai: sužlugdė bandymą greitai užgrobti Žemaitiją; sustiprėjo Lietuvos valstybė; parodė žemaičių žemių konfederacijos jėgą.</p> <p><i>Pralaimėjusiai</i> Galimi atsakymai: žlugo bandymas sujungti Vokiečių (Kryžiuočių) ir Livonijos ordinų žemes; prasidėjo Didysis prūsų sukilimas, sukilo kuršiai, žiemgaliai ir estai; buvo sustabdytas Vokiečių ordino vežimasis į Lietuvos žemes.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
34	<p><i>A šaltinis</i> – lenkų istorikas sumenkina lietuvių indėlį į pergalę Žalgirio mūšyje, nurodydamas, kad lietuviai atsitraukė iš mūšio.</p> <p><i>B šaltinis</i> – lietuvių kariuomenės indėlis vertinamas objektyviai, nurodant, kad kartu su kuršiais sumušė Livonijos ir Prūsijos kariuomenę / lietuviai vaizduojami žiaurūs, lieja krikščionių kraują, plėšia ir niokoja užimtas teritorijas.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
35	<p>Galimi atsakymai: laiduoti taiką; konsoliduoti Vokietiją; užkirsti kelią Prancūzijos agresijai.</p> <p><i>Paaiškinimas</i> – sukurti barjerą Prancūzijos ekspansijai (bet nesuvienyti vokiečių žemių tiek, kad keltų grėsmę kaimynams). Taip pat buvo siekiama sustabdyti Austrijos arba Prūsijos didesnę sustiprėjimą.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>

36	<p><i>Teritorija, pažymėta skaičiumi 1, atiteko – Prūsijai.</i> <i>Teritorija, pažymėta skaičiumi 2, atiteko – Austrijai.</i></p> <p><i>Paaškinimas – Prūsija prisijungė vokiečių žemes, o Austrija – itališką.</i></p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
37	<p>Galimi atsakymai: Rusijai atiteko Suomija, Besarabija, Lenkijos karalystė; Norvegija atiteko Švedijai; įkurta Nyderlandų karalystė; Italija suskaldyta į atskiras teritorijas; įtvirtintas Šveicarijos neutralumas; sumažėjo Prancūzijos teritorija.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
38	<p>1. Siekė išeiti iš Vokietijos konfederacijos. 2. Norėjo atsiriboti nuo Austrijos sudėtingų reikalų.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
39	<p><i>Tautinė sudėtis</i> – Prūsija tautiniu požiūriu buvo vieninga, o Austrija buvo sudaryta iš daugelio tautų.</p> <p><i>Požiūris</i> – Prūsija siekė sukurti valstybę remiantis tautiniu principu, o Austrijos imperija siekė išsaugoti daugiatautę valstybę (vokiečiai joje sudarė mažumą).</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
40	<p>Žemių vienijimas vyko karine jėga. Vokiečių žemių vienytoja yra Prūsija. Vokietija bus suvienyta.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
41	<p><i>Politinė</i> – (Oto von Bismarko) valinga ir veiksminga politika, paremta autoritarinio valdymo principu. / Nacionalizmo politika, kurią rėmė Prūsija.</p> <p><i>Ekonominė</i> – Ekonomiškai Prūsija buvo stipresnė negu Austrija.</p> <p><i>Karinė</i> – Prūsija karuose įveikė Daniją, Austriją ir Prancūziją. / Sėkmingos Prūsijos karinės kampanijos.</p> <p><i>Paaškinimas</i> – susivienijus Vokietijai, buvo sugriauta Vienos kongreso nustatyta jėgų pusiausvyra.</p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>
42	<p>Galimi atsakymai: R. Kalanta sirgo psichine liga (šizofrenija); nusižudė būdamas liguistoje būklėje; negalėdamas suprasti tikrosios savo veiksmų reikšmės; jis nesidomėjo to meto politika.</p> <p><i>Paaškinimas</i> – buvo siekiama įrodyti, kad R. Kalantos poelgis buvo ne politinis ir nenukreiptas prieš sovietinę sistemą.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>

43	<p>Po R. Kalantos susideginimo prasidėjo stichiškos demonstracijos Kaune.</p> <p>Siekiant identifikuoti neramumų dalyvius, jie nuotraukoje buvo pažymėti skaičiais.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
44	<p><i>Tikslas</i> – nustatyti konkrečius žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje.</p> <p><i>Igyvendinimas</i> – žmogaus teisių pažeidimai buvo fiksuojami, apie juos buvo informuojama užsienio šalių visuomenė.</p> <p><i>Tikslas</i> – priimti atskirų asmenų, jų grupių ir organizacijų pareiškimus.</p> <p><i>Igyvendinimas</i> – žmogaus teisių pažeidinėjimų sustabdyti nepavyko. Sovietinė sistema ir toliau jas pažeidinėjo.</p> <p><i>Tikslas</i> – priminti tikrąsias represinio režimo priežastis, kad Lietuva buvo okupuota.</p> <p><i>Igyvendinimas</i> – įvairiuose publikuotuose dokumentuose tai buvo akcentuojama.</p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>
45	<p>Galimi atsakymai:</p> <p>Lietuvos valstybės ištikimybė visuotinai pripažintiems tarptautinės teisės principams;</p> <p>sienų neliečiamumo principas;</p> <p>įsipareigota garantuoti žmogaus, piliečio ir tautinių bendrijų teises.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
46	<p>1. Siekta susilpninti Katalikų bažnyčią, nes ji buvo tautinio tapatumo gynėja.</p> <p>2. Buvo siekiama pakirsti jos įtaką ir palikti tautą be dvasinių vertybių.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
47	<p><i>Atstovas</i> – Sigitas Tamkevičius.</p> <p><i>Apibūdinimas</i> – redagavo Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką, 1978 m. su kitais įkūrė Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą.</p> <p><i>Atstovas</i> – Nijolė Sadūnaitė.</p> <p><i>Apibūdinimas</i> – daugino ir platino Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką, kartu su kitais disidentais 1987 m. surengė mitingą paminėti Ribentropo-Molotovo paktą, 1988 m. prisijungė prie Lietuvos Helsinkio grupės.</p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>
48	<p><i>Panašumas</i> – Katalikų bažnyčia ir disidentai leido pogrindinę spaudą, gynė žmonių teises, palaikė tautinę savimone.</p> <p><i>Skirtumas</i> – Katalikų bažnyčia pagrindinį dėmesį skyrė tikinčiųjų teisių gynimui, o disidentai daugiausia kėlė Lietuvos okupacijos klausimą. / Katalikų judėjimas buvo „masiškesnis ir kryptingesnis“.</p> <p><i>Išvada</i> – saugojo Lietuvos istorinę atmintį, neleido užmiršti okupacijos ir represijų, kėlė Lietuvos valstybingumo klausimą, saugojo religinį ir tautinį identitetą, organizavo pirmuosius mitingus atkuriant Nepriklausomybę.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>

49	<p>1. Ekonominis Vakarų stiprumas.</p> <p>2. Politinės Vakarų sistemos pranašumas.</p> <p><i>Paaiškinimas</i> – sovietų ekonominė ir politinė sistema, lyginant su Vakarais, buvo atsilikusi.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
50	<p><i>Įvykis</i> – Berlyno blokada.</p> <p>1. Vakarų pagalba izoliuotam Berlynui.</p> <p>2. Stalino dvejonės dėl reakcijos į Vakarų tiekiamą pagalbą.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
51	<p>1. Karinės jėgos panaudojimo beprasmiškumas.</p> <p>2. Skirtingų sistemų valstybės turi sugyventi.</p> <p>3. Kiekvienos tautos suvereniteto gerbimas.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
52	<p>Sovietų invazija į Vengriją akivaizdžiai rodė, kad jie negerbia kitų tautų suvereniteto.</p> <p>Raketų dislokavimas Kuboje akivaizdžiai prieštaravo teiginiui apie karinės jėgos panaudojimo beprasmiškumą.</p> <p>Berlyno sienos pastatymas.</p> <p>Nuolatinis ginklavimasis.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
53	<p>Galimi atsakymai: sustabdyti vokiečių bėgimą iš Rytų Vokietijos; neleisti bendrauti dviejų skirtingų sistemų žmonėms; laikui bėgant, ryškėjo vis didesni skirtumai tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
54	<p>Galimi atsakymai: pabrėžė vokiečių tautos teises ir laisves; JAV palaikė vokiečių vienybės idėją; paskutiniai kalbos žodžiai buvo pasakyti simboliškai, susitapatinant su berlyniečiais.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
55	<p>JAV nuolat rėmė Vakarų Berlyną ir apsaugojo jį nuo sovietizacijos.</p> <p>SSRS įvairiausiais būdais stengėsi palaužti žmonių pasipriešinimą ir įtvirtinti sovietinę sistemą.</p> <p><i>Išvados</i></p> <p>1. JAV gerbė tautų apsisprendimo teisę ir apsaugojo Vakarų Europą nuo galimos sovietų invazijos.</p> <p>2. SSRS propagandos būdu ir jėgos priemonėmis stengėsi plėsti savo įtaką Europoje.</p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>